

Nº 5.012

14 - 5 - 37

L'ESQUELLA

DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: ARAGÓ, 290 - TEL. 23994

☆
☆
☆
☆
☆

V
I
N
T
-
I
-
C
I
N
C
C
E
N
T
I
M
S

"JETTATURA"

—Estem de pega: una vegada que trobem quelcom,
es tracta d'una bala perduda!

E F E M E R I D E S G L O S S A R I

Dilluns, 3 de maig. — Quan el Comissari General d'Ordre Públic, amb forces a les seves ordres, es disposava a donar possessió del seu càrrec al delegat del Govern a la Companyia Telefònica (on era precis corregir certes anormalitats), són rebuts a trets, que parteixen de diversos indrets de l'edifici.

En assolir llurs objectius, les forces d'ordre públic s'incauten de diverses armes i una bandera monàrquica.

A la part alta de la Telefònica s'hi han refugiat uns quants individus, armats, que hom creu poder reduir sense violència.

Del front basc, es reben notícies satisfactòries. L'exèrcit republicà ha fet córrer les tropes italianes, com a Guadalupe.

De retorn de Benicarló, on ha conferenciat amb Largo Caballero, el President reuneix el Govern en Consell extraordinari.

Dimarts, 4 de maig. — La reunió del Consell de la Generalitat ha durat fins les tres de la matinada.

En sortir, el President ha declarat:

—Ja veieu quin és la situació actual. És insostenible. Hi ha gent armada pels carrers... No es pot permetre aquest estat de coses. Cal posar-hi remei. El Govern es veurà obligat a utilitzar les seves forces coercitives.

La ciutat es desvetlla enmig d'una gran desolació.

Paralització absoluta de tramvies, taxis i autobusos. Vaga general, decretada pel pànic.

Barricades. Parlen les armes. Els hospitals s'omplen de ferits i de cadàvers.

Davant la magnitud del desastre, han vingut emissaris de València, de la C. N. T. i de la U. G. T., que amb altres membres destacats dels partits i organitzacions autòctones, llancen per ràdio una desesperada consigna:

—Atureu el foc, germans!...

Dimecres, 5 de maig. — Després d'una nit tranquil·la, que feia preveure que la veu dels líders havia estat atesa, es reprenen les hostilitats amb més virulència que el dia anterior.

Es fa una vergonyosa exhibició de tancs, autos blindats, canons, metralladores. Les bombes de mà pretenen, amb llur espetec, ofegar les veus de la raó.

Crisi total a la Generalitat resolta ràpidament. Quan un dels membres del nou Govern, Antoni Sesé, es dirigia al Palau a prendre possessió del càrrec, cau víctima de les bales homicides...

Un dels emissaris del Govern de València, Garcia Oliver, retorna a la capital llewantina, per informar llurs companys i prendre les disposicions pertinents al greu estat de coses que avergonyeixen i ensangonen Catalunya.

Dijous, 6 de maig. — Noves apel·lacions, per ràdio, a la serenitat i a la concòrdia.

Frederica Montseny, per ràdio, s'adreça als seus amb paraules plenes de seny i amara des de sentiment.

Una notícia sensacional: l'«Hindenburg», l'aeronau monstre, orgull de la tècnica alemanya, ha fet explosió, quan es disposava d'aterrar a la base de Lakehurst.

El poc que se sap dels fronts de guerra, és, més aviat, satisfactori.

Divendres, 7 de maig. — La ciutat s'esforça per a reprendre el ritme normal. Circulen els autobusos, alguns taxis i, més tard, els tramvies.

El Govern central, davant l'informe de Garcia Oliver, es fa càrrec de l'Ordre Públic a Catalunya, i assumeix les funcions de la Conselleria de Defensa. Per mar i per terra ens tramet 5.000 guàrdies d'assalt aparatósament equipats. El poble els rep amb manifestacions de satisfacció, una mica exagerades.

Són expulsats de la U. G. T. els dirigents del P. O. U. M. i tots els militants del mateix partit que hagin participat en el moviment subversiu.

Dels fronts de combat millors notícies de les que feien témer els esdeveniments luctuosos i avergonyidors de Barcelona.

Anglaterra sequeix evacuant la població civil de Bilbao, fent cas omís dels esgarips i els insults dels facciosos, irritats per aquesta actitud humanitària.

Dissabte, 8 de maig. — Ací no ha passat res! Barcelona, ràpidament, ha recobrat l'eufòria que gaudia abans d'aquest malson. Tot rutlla, tot marxa, sota el sol magnífic de primavera. Els espectacles públics han reprès llur funcionament, gairebé normal.

Les tropes de la República baten l'enemic al nord de Madrid, al nord de Guadalupe, al sud del Tajo i al País Basc. Ha estat bombardejada, per la nostra aviació, la Seu de Saragossa!

Ací no ha passat res! Tot ha quedat reduït —d'una manera sagnant, però!— a provar que el P. O. U. M. és trotskista!

Diumenge, 9 de maig. — Res de nou en tots els fronts de la ciutat. Es rumoreja que en alguns pobles s'han produït fets vergonyosos, que quedaran esborrats sota el signe de la concòrdia.

El company Sesé és portat a la seva darrera estada. Davant del seu cadàver el conseller Vidiella, amb gran emoció, pronuncia aquestes paraules: «Ens juramentem perquè aquestes lluites fraticides s'acabin i no calgui cap company més».

Els comunicats oficials donen compte d'haver estat bombardejats importants objectius militars. Pel front de l'Alcàrria es sequeix avançant. Euskadi resisteix amb fermesa. Al front d'Aragó s'assabenten del que ha passat a Catalunya i esperen que se'ls lliurin les armes, en mal hora exhibides a la reraguarda, per a emprendre una forta ofensiva.

A l'hora d'escriure aquestes ratlles —cal tenir en compte que les circumstàncies m'obliguen a fer-ho molt anticipadament, respecte llur publicació— els guàrdies d'assalt tramesos pel Govern central, no han començat encara una actuació que justifiqui llur presència.

S'han limitat a patricular pels nostres carrers, exhibint un armament magnífic i recollint les mostres de simpatia de tots els ciutadans. Si, d'una manera episòdica i aïllada, aquestes patrulles s'han dedicat a arrencar determinats distintius i banderes, la simpatia ciutadana s'ha fet encara més evident i sorollosa.

Mai una força d'ocupació no havia estat tan ben rebuda a Catalunya. Adhuc aquells que dies passats exigien (subratllo aquesta paraula per la importància que han arribat a tenir les exigències) el desarmament de la força pública, ara els han donat la benvinguda i s'han afanyat a dir-los que, després de tot, ells i nosaltres som germans proletaris, i que ara que són més vulguin tenir-ho ben present. Cal atribuir aquesta bona disposició general a què, per damunt de la repercussió que la vinguda d'aquestes forces ha tingut a la «Gaceta» i al «Diari Oficial», representen la necessitat imperiosa de guanyar la guerra i la ferma decisió d'aconseguir-ho.

Aquells que fronteres enllà frueïen considerant que els desordres de Barcelona representaven l'afebliment de l'autoritat republicana i per tant un indicatiu segur de derrota, s'hauran sentit defraudats en constatar la força que el Govern de la República podia mobilitzar en plena guerra, sense deseparar els fronts.

Els efectes que cercaven d'aconseguir els perturbadors, doncs, no tan sols els han resultat fallits, sinó que se'ls han convertit en efectes contraris. Hom ha pogut demostrar al món que la República té un govern fort i cohesionat, amb prou mitjans coercitius per fer prevaldre la seva legalitat i, per tant, per a guanyar la guerra.

GAEI

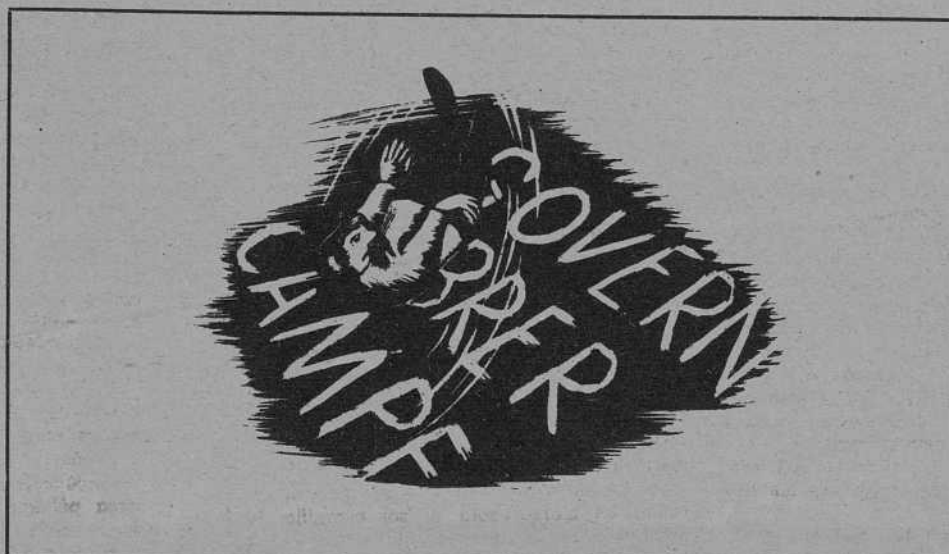

— En lloc de portar les armes al front, ens estímem més que portin el front cap a les armes!

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ANY, LXI

NUM. 3012

E D I T O R I A L

No tot és dolorós en les etapes tràgiques que la història imposa als pobles. Sempre, al costat de les lliçons negatives, poden deduir-se reconfortadors ensenyaments, que permeten contrastar les posicions dels homes i dels grups, valorar el camí recorregut i, sobretot, posar en tensió la civilitat i el bon sentit col·lectius.

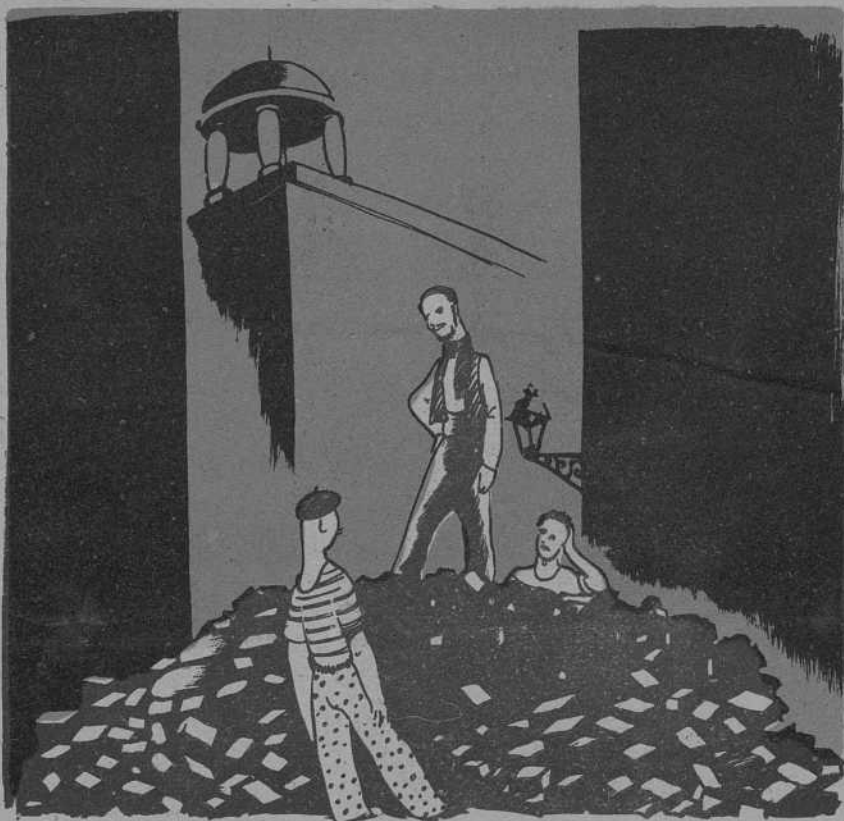
Dies passats, quan la necessitat de mantenir el «bluff» de la exacerbació revolucionària omplia de sang els carrers de Barcelona, les emissores catalanes radiaven a curts intervals l'adhesió de tots els partits i totes les organitzacions al Govern de la Generalitat, mobilitzant els militants, prenent mesures de defensa i demostrant que tot un poble es disposava a no deixar-se imposar per l'esperit primari dels sediciosos.

Quan hem parlat de l'agrupament governamental dels partits i organitzacions, el lector haurà fet ja la reserva mental d'aquells nuclis que es posaren enfront del Govern i del país, que llançaren llur gent al carrer, en nom de l'embriaguesa auto-adoradora que els havia fet creure que eren el llombrigo del

món i l'eix de totes les revolucions possibles i impossibles. De tant repetir-se que els caldrien poques hores per fer prevaldre per la força llur criteri, ells mateixos s'ho havien arribat a creure.

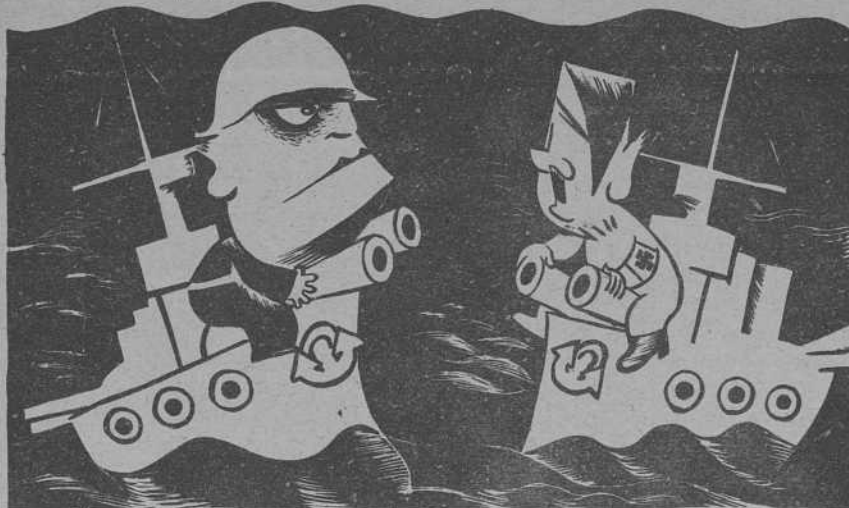
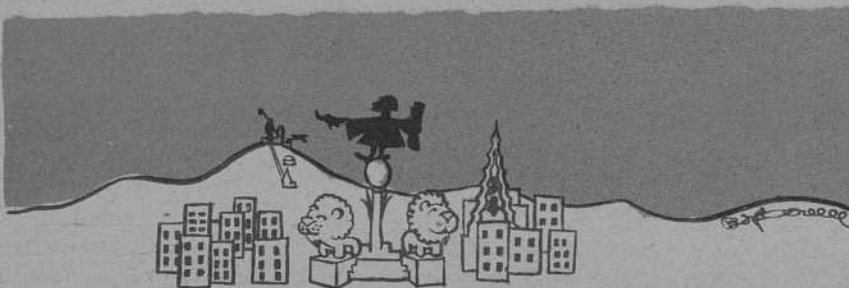
La pietat dels catalans, el respecte per la sang vessada, ha fet possible la fórmula transaccional de «ni vencedors, ni vençuts», molt noble i molt lloable, però que no ha estat ben interpretada. Emparament-se amb la pretesa debilitat d'aquesta conclusió, dos dies després de cessar la lluita al carrer, renaixien el matonisme i la pinxeria forastera i el periodisme extremista a ultrança, provocador, que erigia els vençuts en vencedors.

Per les raons expressades anteriorment, no insistirem a parlar de vençuts, però creiem necessari parlar del vencedor. Perquè ha triomfat el bon sentit i la fermesa del nostre poble, la generosa unió dels catalans enfront del perill comú, l'oblit instantani de les diferències anecdòtiques d'organització davant la presència d'una contrarrevolució dirigida, com sempre, pels ultrarevolucionaris.

ELS GUARDIES D'ASSALT

—Quan vaig veure que n'hi havia tants, ho vaig dir de seguida: al cap i a la fi, són germans proletaris.

—Ha durat poc això, Benet.
—Haurem de treballar-ho més.

REVISTA DE PREMSA

treball

De la ressenya d'un discurs de José Díaz:

Nosaltres volem guanyar la guerra i la revolució. Al que no faci alguna cosa útil al front o a la reraguarda cal ficar-li mà.

Segons on es tracti de ficar-la, nosaltres no cedirem la nostra mà. Que quedi ben entès.

DIARI DE BARCELONA ESTAT CATALA

D'un telegrama de l'estranger:

EL BALANÇ DE LA CATASTROFE

Nova York, 6. — A les nou del matí (hora de Greenwich), el balanç de la catàstrofe del "Hinderburg" era el següent:

Morts desapareguts, 34, entre ells dos morts a l'hospital; 66 salvats de l'incendi, entre ells 24 passatgers i quaranta membres de la tripulació.

Aquests morts desapareguts a l'hospital, es devien fer fonedissos.

La Batalla

Notes de la Generalitat:

Entre los que acudieron a entrevistarse con el Presidente, figuran el coronel de la G. N. R., Brotons; el teniente coronel Arrando; el comandante Menéndez, y el cónsul inglés, acompañando al mirante y a los ayudantes de éste de la flota inglesa que se halla en nuestro puerto, los cuales fueron a cumplimentarle.

El mirant de la flota anglesa, deu ésser un càrrec civil.

Pentalfa

L'òrgan naturo-nudista dedicat a la Primavera publicava aquesta peça:

"A LOS CARNAVALEROS

Felices de vosotros los imbéciles, los que en nada pensáis, ni sentís nada, huecos de corazón y de cerebro, espíritus sin luz, cuerpos sin almas.

Felices, sí, felices los que sólo alimentáis famélicos la panza y flotáis en los mares de la vida como flota lo fofo sobre el agua.

¡Quién pudiera matar el pensamiento, aniquilar el corazón y el alma, y vivir en las sombras sumergido, sin conciencia, sin luz, sin sol, sin ansias!

ALBERTO GHIRALDO."

Que en són de feliços aquests naturo-nudistes!

REVISTA DE PREMSA

la humanitat

D'una «Antena» recent:

Si hi ha algú que ha desat l'arma fratricida amb l'esperança de tornar-la a fer servir un altre dia, a aquest li demanariem que es recloués en ell mateix.

No les trobem bé aquestes auto-reclusions. Cadascú, es convertiria en un sant Elies!

SOLIDARIDAD OBRERA

De l'imponderable «Diario de nuestra Guerra»:

Franco, que se cree un Napoleón, hace mal en provocar al Imperio inglés, quizás buscando para su insensata carrera un honroso Waterloo. Renuncie a esa esperanza consoladora. Su final no será un Waterloo, sino un Water-closet.

Fent honor a la respectable ancianitat de don Gonçal, ens abstenim de fer comentaris

LA JOVENTUT COMUNISTA
IBERICA P.O.U.M. VOL
PRENDRE LA LLUNA

Els heroics aristòcrates de la Revolució que integren la J. C. I. en la seva gloriosa retirada tracten d'assetjar i prendre la Lluna.

A tal efecte ha estat lliurat als llunàtics —als menys llunàtics, és clar— un «últimàtum» que textualment i amb feroç sobrietat, diu: «Sintiéndolo mucho, tengo que tomar esa posición».

Com que els habitants de la Lluna encara no han contestat, els aristòcrates de la Revolució es disposen a l'assalt i han pres importants posicions a la Via Làctia.

ESPECTACLES

TEATRES:

«Qué te crees tú escl.»

«La generala.»

CINEMES:

«Desfile de Primavera.»

«Sucedió sin querer.»

«Una mujer fué la causa», per Maria Teresa Andrade.

«Tormenta sobre Barcelona... ah!... sobre Méjico.»

«El pequeño vagabundo», pel diminut «POUM.»

Un greu document de "La Batalla"

El nostre fraternalíssim col·lega «La Batalla», que ha tornat a sortir gràcies a què L'ESQUELLA ho va demanar al Govern, publica en el seu retorn a la legalitat aquesta foto que posa en evidència quina mena de genteta són aquestes sabandijes reformistes del P. S. U. El document prou eloqüent i el comentari que fa el grupet trotskista ens estalvia a nosaltres de fer cap comentari.

Va la versió de «La Batalla»:

«He aquí a unas cuantas señoritas elegantemente vestidas, pelo rizado y uñas pulidas, sorprendidas por nuestro audaz fotógrafo.

Pero, ¡cómo! —exclamamos—. ¿Las señoritas adherentes del P. S. U. C. levantando una barricada? ¡Decepción! No; no levantan una barricada. ¡Están deshaciéndola!

Y es natural; estas señoritas sólo salen a la calle para ir a la misa de 12 a 1 los domingos y a los tés de Casa Libre cuando hay paz y bonanza.

Ahora, ¡claro!, deshacen las barricadas. Y que no se nos venga con subterfugios; la fotografía nos las muestra con sendos adoquines de una barricada casi deshecha. Al fondo podemos ver el auto de una de ellas, cuyo papá es un tendero, muy bien educado por cierto, y también vemos a un joven, novio de la señorita de la izquierda, que en la calle le llaman «camarada» —¡que sarcasmo!—, pero que en la intimidad le llaman «Tonito» o «Pachín» o cualquier otro de esos hediondos diminutivos familiares que usan la aristocracia y la alta burguesía.

Nada más hemos de añadir: la presente foto es tan terriblemente elocuente, que de hecho el reformismo ha quedado ya desenmascarado.

Nos gustaría saber qué pensarían de este «affaire» los Liebnékt, Kautsky, Plejanov y otras ilustres figuras del materialismo dialéctico.

¡Y basta por hoy, señor Comorera!

INFORMACIO ESTRANGERA

La vida de Pancho Hedilla

Salamanca, 2. — La unificació política de moros i cristians decretada darrerament pel «generalísimo» Franco entre totes les faccions que ajuden als alemanys i als italians en la

lluita contra els rojos de València, comença a marxar per bon camí.

El fet és degut a que ja comencen a anar per mal camí els incontrolats que s'oposaven a aquella unitat totalitària decretada pel «jefecísimo» Franco.

De moment el cabdill falangista Hedilla, més conegut per Pancho Hedilla, ja ha anat camí de la presó de Salamanca i ja ha arribat í tot.

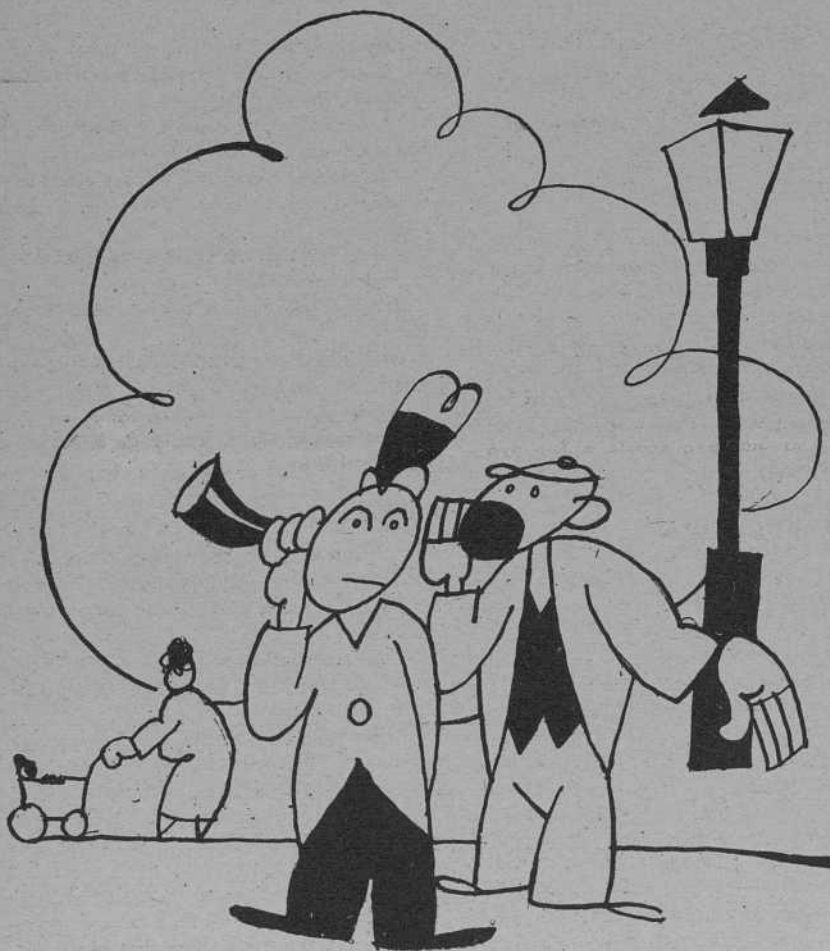
El coronel Yagüe ha pres noves posicions

Salamanca, 3. — El famós coronel Yagüe, aquell que fou el primer que no entrà a Madrid, ha seguit el mateix mal camí del seu correligionari Hedilla i ha pres també noves posicions a la presó de Salamanca per fer oposició a la unió entre moros i italians, portuguesos i alemanys, decretada pel «generalísimo» Franco, per bé de la causa de la traïció facciosa.

Ben a desgrat seu, per cert, Hedilla i Yagüe ara es troben més units que mai, puix

que els ha unit la desgràcia decretada pel «jefecísimo» per a evitar altres desgràcies que malgrat tot hom considera inevitables.

Altres caps falangistes han d'ésser empresonats pels mateixos motius que ho han estat aquests dos, però de moment no ha estat possible, i hom espera que siguin descongestionades les presons per a congestionar-les novament, a fi de bé i per a bé de la causa de la «Espanya una».

— Vostè vol pensar, sentir i opinar... ?

TOTES LES ARMES AL FRONT

Ciutat del Vaticà. — Hom ha pogut esbrinar una notícia que confirma la sospita, ja de si poc sospitosa que, malgrat la no intervenció que observen Itàlia i Alemanya en la ex-guerra civil espanyola, els rebels espanyols van molt escassos d'armament.

El sant pare, en acudir com cada matí a recollir consignes del Govern del Cel, al qual representa ací a la terra, s'ha trobat amb una ordre circular escrita en llatí i que, traduïda del català al castellà diu textualment:

«Ordeno y mando:

• Todas las armas del purgatorio han de ser llevadas al frente.

Manolo (Juventudes celestiales del P. O. U. M.)

Homosexualisme

Pernambuco, 5. — El doctor Marañón ha arribat disfressat d'orquestra típica argentina per a despistar i evitar que es produueixin aldarulls.

Ha declarat que, en vista de l'èxit que va tenir amb aquell llibre seu que demostrava que «Don Juan Tenorio» era invertit, ara està fent-ne un de nou per a demostrar que Franco no ho és.

El doctor Marañón és el primer convençut que aquest segon llibre li serà més difícil d'escriure que el primer, però com ja està fet a coses més difícils i ja sap com es fan, com va fer per a marxar d'Espanya, no vol deixar la cosa de la mà.

«RADIO SEVILLA» CONFIRMA L'ENFONSAMENT DEL CUIRASSAT «ESPAÑA»

Bogotà, 4. — Un missioner espanyol, que havia estat general carlí de la guerra carlista, ha captat amb l'únic aparell de galena que queda al país una xarxa del borrarxo de Sevilla, en la qual confirma l'enfonsament del cuirassat «Espanya» per l'aviació republicana.

Hom assegura que «el lleó de la Metro» estava molt content i deia que fins i tot s'havia torrat pel que ell considera una victòria més dels nacionalistes.

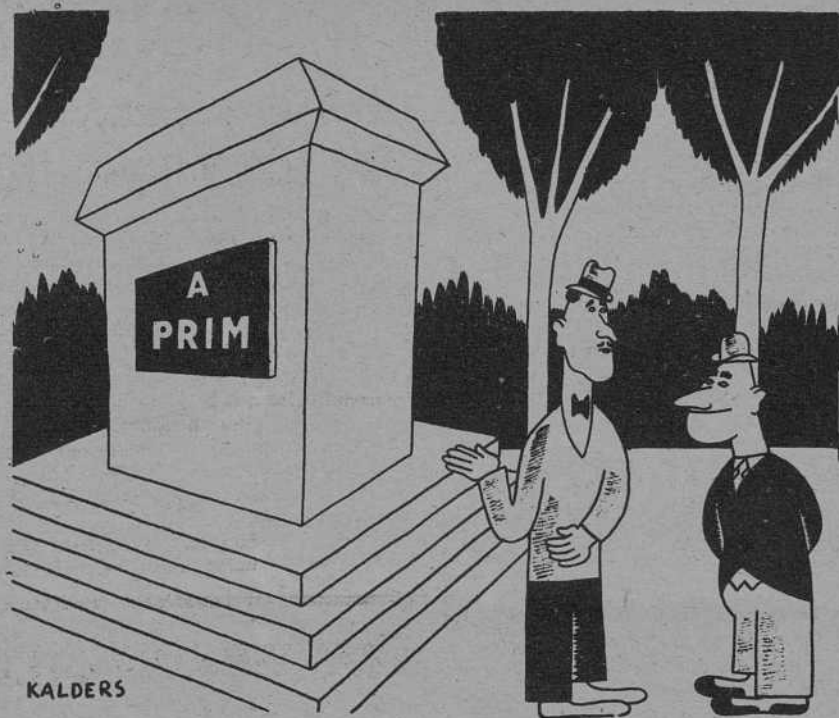
Diu que va dir que el cuirassat «Espanya» era de propietat del Govern de València, com ho és tot el que hi ha al país, a excepció d'algunes mines que els alemanys s'han apropiat indegudament al territori rebel.

Per tant, diu que deia el borrarxo, com un cop enfonsat, resulta que era del Govern de València.

L'enfonsament del cuirassat «Espanya» nosaltres hem de celebrar-lo com una nova victòria nacionalista, i encara diu que afegeï:

«Por eso yo, aprovechando la circunstancia de que hoy no me había emborrachado como cada día, me he emborrachado para celebrar este acontecimiento. ¡Arriba España!»

Hom assegura que el missioner ha llençat al foc el darrer aparell de «galena» que quedava al país i s'ha posat a ensenyar a les criatures de la seva escola a cantar la «Internacional».

KALDERS

— I el general? On és?
— El deuen haver portat a passejar.

CRONICA DE LONDRES

La reacció més reaccionària anglesa comença a reaccionar contra el fracàs victoriós de la política de no intervenció que tants èxits ha proporcionat a Léon Blum

CARTA DE VANDERVELDE

«Un moviment de revolta, en nom de la humanitat, es registra a Anglaterra», ha escrit Vandervelde a Léon Blum.

Blum, de moment, encara no ha declarat que no hagi rebut la carta del seu correligionari belga, però tot fa suposar que no l'ha rebuda, encara que no s'ha desmentit oficialment que no sigui cert que Vandervelde li hagi tramès.

EL PRIMER DE MAIG

Hom espera, malgrat tot, que amb motiu del primer de maig allà cap a les darreries de juny Blum es decideixi a deixar-se ovacionar al Velòdrom l'Hivern pels èxits de la seva experiència no intervencionista que tants èxits ha proporcionat als rebels espanyols.

Hom espera, tanmateix, que Blum que encara és més socialista que ningú, no es decideixi, com mai no s'ha decidit, a no fer una enèrgica declaració d'aquelles que mai no ha fet, dient que mentre quedi un roig amb vida i mentre quedi una vida lleial a Espanya per arrasar podrà dir-se, encara que no es cregui, que la no intervenció és un èxit sorollós i que la no intervenció és la pau d'Europa, puix que no és la guerra.

Aquest darrer extrem és indiscutible i hom no s'està de dir-ho públicament.

A Anglaterra, però, fins la reacció més reaccionària comença ja a reaccionar contra aquesta passivitat de Blum que està posant en perill la guerra en nom de la pau i que fa trontollar les possibilitats de què Anglaterra pugui seguir subministrant-se els minerals espanyols tan cobejats pels feixismes internacionals que, escudats en la bona fe de Blum, fan una guerra d'invasió a Espanya amb tots els ets i uts.

A LA CAMBRA ANGLESA

De res no serveix que els laboristes anglesos mantinguin la interpellació permanent que porten a cap a la Cambra dels llocs comuns de Londres contra míster Eden per a aclarir els extrems de dret i de justícia que cada dia plantegen els malifets de la pirateria facciosa i de la guerra de destrucció total que el quarter general alemany de Deva està realitzant al país basc.

Míster Eden ha descobert un sistema que no és nou, malgrat tot, per a respondre a totes les insidies que el laborisme li planteja, i hom remarca amb ironia que aquest sistema vell que de bell nou empra míster Eden és tan francès com totes les normes dilatòries de la diplomàcia pacifista i no intervencionista de la tan desacreditada experiència Blum.

El mètode emprat per míster Eden (diguem-ho d'una vegada) és el popular mètode

Ollendorff, que encara que té un nom estranger és genuïnament francès.

Es aquell acreditat mètode d'aprendre idiomes en vuit dies, que consisteix en respondre allò que a hom no li ha estat preguntat.

Exemple:

—¿Tiene usted el sombrero de mi sobrina?

—No, pero estoy trabajando para asegurar la paz del mundo.

—¿Es cert que fou un vaixell italià qui bombardejà Barcelona?

—Sí, però nosaltres ens hem incautat de les Potasses de Sùria.

Això són exemples figurats, però ara volem afeqir exemples vius:

Exemples vius:

Adler. —¿Sap el senyor Eden que han desembarcat deu mil italians a Càdiz?

Eden. —Sí, però als rengles rojos també hi han voluntaris.

Adler. —¿Sap, míster Eden, que a Càdiz han desembarcat deu mil italians més?

Eden. —No, però sí, però tinc el barret de la vostra neboda.

Adler. —¿Ja sap el senyor Eden que el darrer dilluns desembarcaren dos mil alemanys a Sant Sebastià?

Eden. —Són ben capaços, però Anglaterra va d'absolut acord amb França en les qüestions del Control.

Adler. —¿Es cert que en la penúltima visita que féu Goering a Mussolini fou planejada la invasió de Màlaga?

Eden. —Potser sí, però van Zeeland és el pioner de la gran Conferència econòmica mundial.

Adler. —¿Es cert que en la darrera visita de Goering a Roma es planejà la destrucció de Guernica?

Eden. —Els nacionalistes afirmen que aquesta destrucció l'han feta els rojos.

Adler. —¿Sap el senyor Eden que Blomberg és esperat a Roma per a planejar la «guerra total»?

Eden. —Anglaterra no està disposada a donar colònies a ningú.

Adler. —¿Ha existit alguna vegada Abissínia?

Eden (dirigint-se a lord Plymouth) —Digueu-li que no hi sóc.

Adler. —¿Es cert que han entrat dotze vaixells anglesos al port bloquejat de Bilbao?

Eden. —I ara...!

CONTINUA EL DEBAT

En el moment que comunico aquestes impressions encara continua aquest diàleg parlamentari, que ningú no pot preveure quan acabarà.

Avui han arribat notícies que el vaixell pirata «Espania» ha estat ensorrat al Cantàbric per l'aviació roja.

Com que dona la casualitat que aquesta notícia ha arribat avui, i avui és dissabte, hom no la farà pública fins dilluns.

Hom espera, doncs, que dilluns la reacció més reaccionària reaccionarà de manera excepcional.

Entre tant hom espera amb impaciència la notícia de què Blum hagi estat, potser, novament ovacionat, i fins i tot espera que el Comitè de no intervenció s'hagi reunit i hagi acordat tornar-se a reunir.

Londres, mes de Maria.

Corresponsal

Arriba España!... Ay, que diga, ¡Abajo el "España"!

El kolossal cuirassat rebel "España" ha estat enfonsat pels rojos. Afortunadament, les víctimes eren de tercera classe

LES PRIMERES NOTICIES

Bilbao, 34. — El cuirassat «España», terror del Cantàbric, ha estat enfonsat.

La desgràcia, si fa no fa, ha anat així: El kolossal cuirassat ha començat a dir: ai, què tinc!, ai què tinc!, i se n'ha anat a pico.

ES CONFIRMA LA NOTICIA

Pico, 34. — Ha arribat sense novetat el cuirassat «España». A bord del vaixell no hi havia ni una rata, la qual cosa confirma que el gran cuirassat ha vingut a Pico contra la seva voluntat.

S'ignora, de moment, si hi han hagut víctimes. El vaixell està talment fet una figa, la qual cosa vol dir que deu haver estat alguna malifeta dels rojos, que amb la violència que estan emprant a tot arreu, són ben capaços de tenir-ne gairebé tota la culpa.

Hom espera que a la Cambra dels llocs comuns de Londres es promouïrà un gran debat, per mitjà del qual ens podrem assabentar de tot el que fa referència a aquesta gran catàstrofe que desmenteix la mentida del suposat bloqueig dels ports del Cantàbric, que efectivament és mentida que mai haagin estat bloquejats.

ES TORNA A CONFIRMAR LA NOTICIA

Londres, 35. — A la Cambra dels

llocs comuns hi han hagut grans marramaus provocats pels laboristes a propòsit de la suposada ensorrada del vaixell rebel «España».

Hom ha exclamat abrandat d'indignació. «¿Ha existit alguna vegada el cuirassat «España»?»

Míster Eden, comprenent que aquesta insidiosa insinuació potser anava per ell, ha enviat un avís dient que no hi era. Hom sap, però, malgrat que no s'ha confirmat, encara que sigui mentida, que Mr. Eden, en tenir notícia de l'enfonsament del kolossal cuirassat rebel ha exclamat: —Com que avui em penso que és dissabte, renoi quin disgust que tindrè dilluns.

Tota la premsa diària del matí, que surt cada matí a Londres, publica grans titulars donant la notícia, que per altra banda tothom ja sabia, que segurament no serà desmentida l'ensorrada de l'«España» tota vegada que sembla que és absolutament certa, malgrat que ningú no l'hagi desmentida.

Tothom, sense excepció i sense distinció de matisos, exclama: —Què hi farem!... Què hi farem!... Què hi farem!... —I vant fent.

ENCARA, UN COP MES, ES TORNA A CONFIRMAR LA NOTICIA

Bilbao, 37. — Notícies que acaben d'arribar de Barcelona, confirmen per tercera vegada que l'aviació

lleial de Bilbao ha ensorrat en aigües del Cantàbric, el cuirassat rebel «España».

Es coneixen detalls de la gran catàstrofe marítima.

Sembla que el destructor «Martínez de Velasco», que s'ho havia pres de bona fe, això del bloqueig, va intentar deturar un vaixell anglès, amb bandera anglesa, que se-

gons diuen anava carregat de mistus de cinc, consignats als fumadors rojos del Nord d'Espanya.

El vaixell anglès no va fer gens ni mica de cas de les grotesques exigències del senyor destructor «Martínez de Velasco» i va forçar la marxa com aquell qui diu: no me'ls encendràs, que són de cinc.

Simultàniament sembla, encara

que no s'ha confirmat, ni tampoc no s'ha desmentit, que el gran cuirassat anglès «Martínez» anava fent la viu-viu per tal de protegir el que portava els mistus. El senyor destructor «Martínez de Velasco» va requerir la presència del gran kolossal cuirassat «España» que s'entretenia pescant truites per aquells indrets.

En aquest precís moment, que sembla que eren les set menys vint en el rellotge de sorra d'una senyora que s'ho mirava, va ocórrer la kkkatàstrofe.

Un escamot d'avions rojos que hom no pot precisar ben bé si eren onze o cent onze, perquè encara era una mica fosc, s'abraonaren com uns lladres sobre el pobre senyor cuirassat «España» i començaren a tirar-li bombes al clatell.

Els aviadors que tripulaven els avions rojos feren la malifeta amb una tal punteria que les pobres bombes havien de fer cua per anar a parar totes d'una en una al mateix lloc.

El cuirassat «España», que fins uns moments abans, havia estat el terror del Cantàbric i havia esparzit tots els pescadors de canya anglesos que acostumen a anar a fer la migdiada a la Cambra dels comuns de Londres, començà a dir: ai què tinc!, ai què tinc!, i s'ensorrà com un angelet.

AFORTUNADAMENT, LES VÍCTIMES EREN DE TERCERA CLASSE

L'aigua del Cantàbric, que en aquells moments estava tota mullada, va presenciar una nova injustícia criminal que palesa un cop més la barbàrie ingènita d'aquests que volen salvar la cultura occidental.

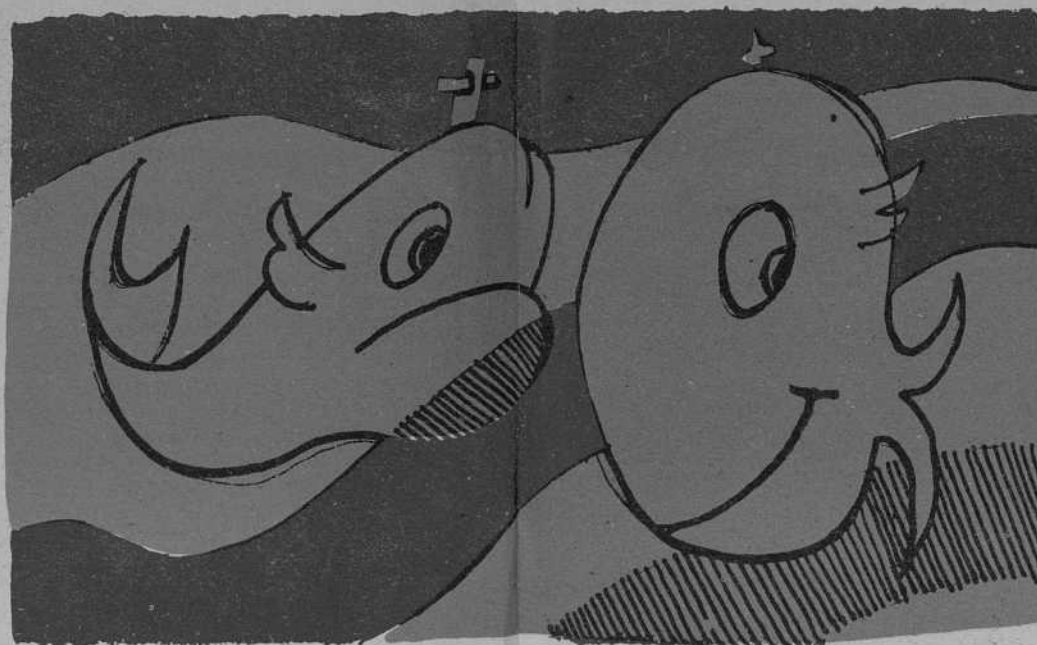
El senyor destructor «Martínez de Velasco», que es mirava tot astorat la gran tragèdia del seu collega, sortí uns moments de l'astorament i es dedicà amb rigorosa correlació disciplinària a salvar els tripulants de l'«España» «por conducto ordinario», com diu el Codi militar.

En primer lloc, fou salvat el que manava més de tots. Seguidament fou salvat el que manava més de tots, després el que manava més de tots, i així successivament fins arribar al capellà, que per cert re-negava com un carreter.

Un cop arribat aquí i acabades les jerarquies, els salvadors d'Espanya giraren grupes, o, més ben dit, giraren popes i tocaren el dos alegrement.

Els quatre-cents mariners sense graduació, que integraven, tirant per cap baix, la tripulació del naufrag foren abandonats sense excuses ni cortesies, ni miraments a la seva pròpia sort.

Sort en van tenir que nosaltres, els rojos, no en som tant de dallones com els «salvadors d'Espanya».

— No, si al fons del fons són bona gent..!

i malgrat no tenir títol oficial com a tals salvadors, els vàrem salvar, els vàrem eixugar ben eixugats i els vàrem donar un ranxo extraordinari.

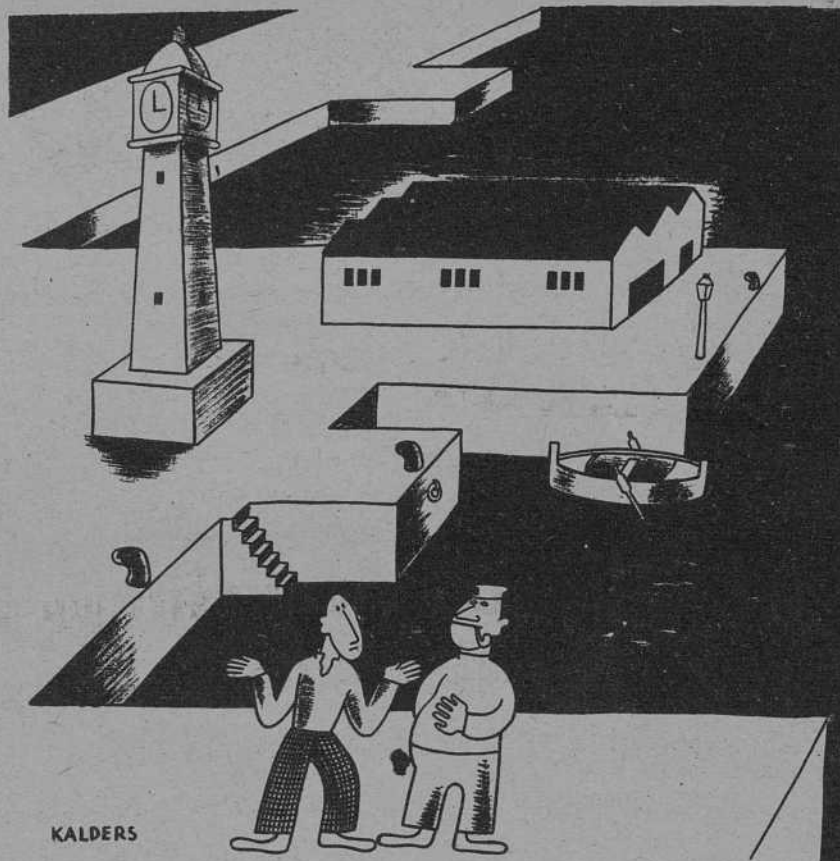
En caure el dia, varen fer una descoberta per la coberta del vaixell que portava aquests naufrags salvats pels rojos i un d'ells tot compungit i content a la vegada ens va dir: —Tinc alegria i pesar al mateix temps. Estic content d'haver arribat a vosaltres, i estic irritat de pensar que l'«A B C» de Sevilla, en ressenyar aquesta desgràcia, tornarà a dir, com té per costum: «Afortunadamente, las víctimas eran de tercera clase».

ALLO DEL BLOQUEIG ERA UNA BROMA

Londres, 38. — Ha causat immensa alegria entre la població civil la notícia de l'enfonsament del vaixell pirata «Espania», que era el que se suposa que mantenia el suposat bloqueig sobre els ports del Cantàbric i especialment sobre el port de Bilbao.

Hom n'està tan convençut ja, que és certa la notícia i que és fals el suposat bloqueig, que no espera que la Cambra anglesa s'ocupi gens ni mica, del cas.

Londres, 38. — La delegació del Govern basc a Londres ha hagut de donar una nota, pregant als consignataris de vaixells mercants que ja n'hi han prous i que no cal que en baixin més cap allà baix. Sembla que aquesta nota ha estat motivada pel fet que un cop convençut que el suposat bloqueig era només suposat i que el suposat vaixell bloquejador se suposa que se n'ha anat a pico, ara tothom s'hi veu amb cor i sembla que els anglesos van en grans masses navegant en «patinette», la qual cosa comença a fer veritablement perillosa la navegació pel Cantàbric. **PERE GALLARI**

EL PORT DE BARCELONA, DESANIMAT

—No ve cap vaixell. Si no ens bloquegen, estem perduts.

Notes del camp facciós

Burgos (per recader). — Segons el nostre espia núm. 1, el P. S. U. ha acusat els trotskistes del P. O. U. M. d'ésser gent sense principis.

El senyor Andrade, en un editorial publicat a «El Correo Catalán Anticomunista» es defensa d'aquesta acusació invocant els postulats de Plejanov en el Tercer Congrés menxevic de Finlàndia i arribant a la conclusió que aquesta ocupació està fonamentada sobre

la base falsa de què el P. O. U. M. és partidari de les «meriendas fraternales» on naturalment no hi han principis.

I és que les «sabandijas» del P. O. U. M. aprofiten tota avinentesa per atacar als amics del bisbe Iurita.

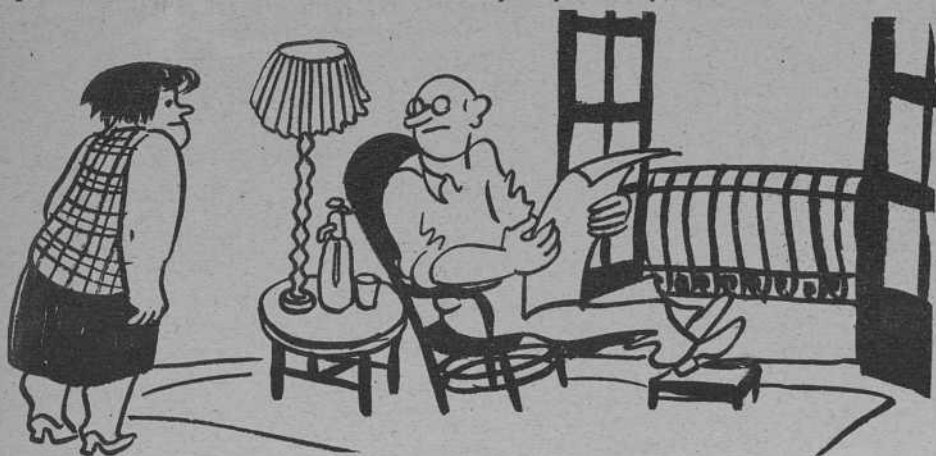
Burgos (per la concòrdia). — «La Batalla-correocatalanoanticomunista» (descans per respirar) es queixa amargament dels escriptors a sou del «papel cebolla».

Aquest «papel cebolla» el fa plorar. Els acompanyem en el seu profund dolor.

Sevilla (per ona curta). — Notícies rebudes de Barcelona confirmen l'estat de descomposició putrefacta en què es troben els «rojos». Tot el poble honrat ha fet vaga d'estòmacs caiguts davant l'augment exorbitant de les subsistències. El que més ha indignat les masses ha estat la pujada dels ous. Tant es així que una nodrida manifestació, desnodrida degut a la vaga d'estòmacs, ha anat a la Generalitat demanant explicacions a Stalin del perquè s'han apujat els ous si les gallines els posen al mateix preu que abans.

Stalin, malgrat haver estat assessorat pels més il·lustres avicultors, no ha sabut què contestar a aquest «affaire» dels ous.

La cosa té molts ídem.

—Fa dies que els personatges no diuen res als diaris
—Es que estan prohibides les manifestacions.

EL DILUVIO

DIARIO REPUBLICANO DEMOCRATICO FEDERAL

AÑO LXXX - NUM. 105 * BARCELONA, domingo, 2 de mayo de 1937 * PRECIO: 15 céntimos

LOS TATARANIETOS DE DAOIZ Y VELARDE LANZAN UN MANIFIESTO ALUSIVO

AL ESTALLAR EL MANIFIESTO, HIERE GRAVEMENTE A CINCO PERSONAS Y UN CHOFER

ABAJO EL HITLER ESE

Crónica en campaña de nuestro redactor E. Manirroto

Pasa un obús silbando un aire popular. Pepito —conato de patillas, pañuelo en bandolera, hongo gris— llora. Pero llora al pie del parapeto. Lloro de frío. Un filete de escarcha se le escapa de la nariz. Pepito —conato de patillas, pañuelo en bandolera, hongo gris— es el soldadote de siempre. Siempre. Soldadote. Yo le pregunto. Le pregunto que dónde está su abuelo, y me responde que murió ayer, que una granada le rompió la crisma. Comprendo. Comprendo y lloro. Pero no de frío. Un muchacho recio se para a mi lado, mirando a Pepito —conato de patillas, pañuelo en bandolera, hongo gris— y me dice: —Está "chalo". ¡"Chalao"! Feliz inconciencia. La inconciencia de frente. El frente popular. Yo ya no lloro. ¿Para qué? ¡No faltaba más! Y allí sigue, con la

fria mirada acalambreada en el horizonte, el guerrillero Pepito —conato de patillas, pañuelo en bandolera, hongo gris—, firme como los robles de Candasnos del Fresnillo. El frío se me pasa. Pero no el escalofrío. El escalofrío de la "grippe". ¡Oh, guerra! ¡Guerra! ¿Por qué eres tan terrible?

Enrique Manirroto

UN CURA DE LA SELVA NEGRA PISA LA COLA A HITLER

Berlín. — Se conocen detalles de la detención de un cura, al parecer de edad prolecta, que según dicen, se apellida Bruno Aktiengesellschaft.

Parece ser que hallándose el Fürher en la Parochilstrasse, en ocasión de ensayar la apostura de su porte imperial, adelantóse entre las filas de la admirada multitud, un sujeto tonsurado que, sin más ni más, pisó la cola del manto de armiño del Canciller.

Al revolverse furioso el jefe del estado alemán para morderle la canela a su misterioso agresor, éste empujó de tacones y con voz clara y bien timbrada, dijo:

"Mala pieza tienes en el telar, hijo mío. Con nosotros no has de poder", dándose inmediatamente a la fuga.

Posteriormente, nos comunican que el cura ha sido detenido, hallándose en su poder una pipa de espuma y tres ejemplares de la "Gazette du Franc".

YA ESTÁ!!!

Las tropas leales han tomado Puigcerdá

Comunicado de guerra del Consejero de Seguridad interior:

"Frente urbano. — Ligeros tiroteos sin consecuencias en Sants y en Hospitalitet. En La Torrassa, se ha pasado a nuestras filas un incontrolado con armamento.

Frente del Norte. — Después de una brillante operación, nuestras fuerzas han ocupado Puigcerdá, diezmando al enemigo y obligándole a darse a la fuga y a la bebida.

En los demás frentes, sin novedad."

Al conocer los informadores la sensacional noticia de la rendición de Puigcerdá, se han personado en la Conse-

jería de Seguridad Interior, siendo recibidos por el titular, quien dióles amplias referencias, relamiéndose las manos de puro gozo.

Parece que han tomado parte en la toma de Puigcerdá, numerosa infantería, diversas escuadrillas de aviones, gran cantidad de baterías artilleras y nuestra flota del Atlántico, apoyadas por muchos otros elementos de combate que la discreditan nos veda el divulgar.

Según es creencia en las esferas y los hemisferios oficiales, seguirán muy prontamente a esta caída, otras caídas de no menos trascendencia, que permi-

tirán al Gobierno imponerse, y poder hacer la guerra en paz, según dice nuestro colega "La Publicitat".

Parece ser que esta victoria repercutirá favorablemente en los medios internacionales.

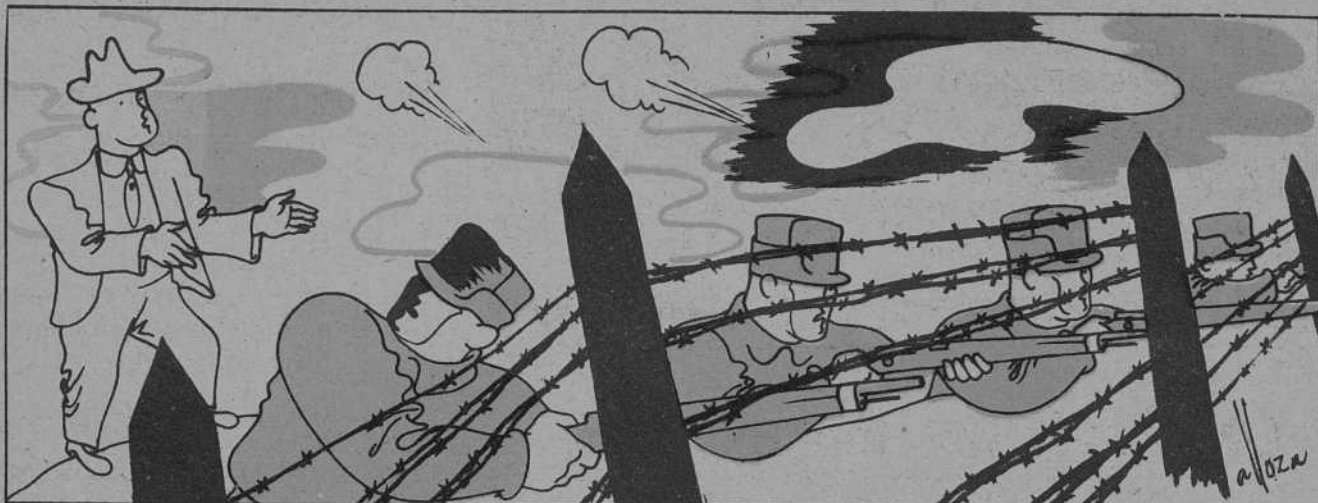
EL EX-EDUARDO VII PESCA UN CACHORRO DE BALLENA

Londres. — Noticias confirmadas acreditan que el señor Windsor, cuando más tranquilas se las veía pescando truchas, ha dado con un hermoso cachorro de ballena.

Una de las fotos más queridas de nuestro archivo. El maestro, junto con el entonces ministro de carreteras Benito de la Tronera (x) saliendo del suntuoso palacio que se ve al fondo, cuando lo de Piedrahita de Tormo.

(Foto Napoleón)

AL FRONT

— I vosaltres, què feu aquí?
— Estem perdent la Revolució.

EL PRIMERO DE MAYO

Transcrivim les «Notas de andar» de «La Batalla», que no han estat escrites, però que podien haver estat escrites, malgrat no haver estat escrites i que poden donar-se per escrites, dedicades al primer de maig.

I

Libertario Andragorkinin

En este año de gracia de 1937, en una noche clara y serena, un hombre caminaba sobre un hermoso caballo — ¡noble animal!—. Era la caballería roja del P. O. U. M.

Este hombre era Libertario Andragorkinin. La noche es el 1.º de mayo. Un hombre, una fecha, un caballo, el P. O. U. M., nada... y andar.

Libertario, persona robusta, de azules ojos, largas pestañas, piel rosada, viene con permiso de las falanges... ¡ah!, de las milicias obreras espoleando al caballo — ¡noble animal! — que galopa y piafa. ¿Hacia la Revolución? Sólo Dios Nuestro Señor lo sabe.

II

Pobre vieja (tango)

Una choza, un camastro, unas buidas cretonas, un bulto enclenque y enfermizo. El bulto tiene una mirada triste, turbia, en la que se descubre que la vida quiere escaparse de aquel cuerpo, antaño cimbreño y seductor. El bulto antaño cimbreño y seductor es una vieja abandonada por la Humanidad.

¿Qué puede esperar esta vieja sino la Muerte?

Y, sin embargo, espera algo. Y mientras espera, lee la Biblia.

III

El encuentro

Libertario va dejando jirones en el camino. ¡Hala! ¡hala! ¡hala!... jirones de su alma popular (chotis)... ¡hala! ¡hala! ¡hala!... hasta divisar una choza... y avanza entre abrojos reformistas hasta llegar a la puerta y llama con aldabonazos fuertes: ¡¡P. O. U. M.!!... ¡¡P. O. U. M.!!... y le abre la vieja, que al verle, emite un grito ronco:

—Hijo mí...

Y la «o» se estrangula como la Revolución.

Libertario y la anciana se confunden en un abrazo, murmurando:

— ¡Hijo!
— ¡Madre!
— ¡Hijo!
— ¡Madre!
— ¡Hijo!
— ¡Madre!
— ¡Hijo!
— ¡Madre!
— ¡Hijo!
— ¡Madre!

Y así sucesivamente.

IV

El ataque

Doce mil fascistas se han precipitado al interior de la choza, y ultrajan a la anciana y fusilan a Libertario y queman la choza y rien en larga letanía de insultos: ¡Ja, ja, ja!

Es el 1.º de mayo. Y Libertario sólo ganaba 10 pesetas de nuestra feamente República democrática.

¡Mayo, Mayo; tienes nombre de mujer!

PAN

—Diu que no ens deixaran fer el que ens doni la gana, ara.
—Quina colla de tirans!

Aquestes "notas de andar" s'havien parat als fronts de Barcelona, La Torratxa, Harmonia de Palomar i encontorns, i no les hem rebudes fins avui. Mai no és tard si el cor és jove.

COMITÈ PRO EXERCIT POPULAR RERAGUARDA

INFORMACIONES

Consignes del moment per una victòria fratricida

Totes les armes llargues
a la reraguarda!

*Combatents! Ajudeu els vostres
germanets de Barcelona*

Què fan ací tantes armes
inactives i tants homes ar-
mats passejant-se per les
carreteres i les
muntanyes?

*Aquesta joventut i aquestes ar-
mes fan falta a Barcelona per
a omplir els cafès i tirar bom-
bes als cabarets... Penseu-hi!*

S'ADMETEN DONATIUS

Al·leluia! Al·leluia!

Està per arribar a Barce-
lona una raça de que-
rubins

Ho diu "Pentalfa" i hom suposa
que els envia el Govern de Valèn-
cia per a cooperar al restabliment
de l'ordre públic

De «Pentalfa», una de les publi-
cacions més ben informades del
país, reproduïm aquesta comunica-
ció sensacional:

«Yo, el Espíritu de los Por-nacer,
he venido en busca de los aspiran-
tes para la Raza Venidera.

Yo **soy** el Espíritu de esta Raza,
y aun **soy más**. Yo **soy** el Espíritu
—de la Nueva Raza— y de **todos**
los seres. YO SOY el ESPIRITU.

Pero he hablado sólo en **un** as-
pecto, como Espíritu de los Por-na-
cer, porque para **ellos**, como para
vosotros, nacerá **pronto** la Nueva
Raza.

No he llamado en vano.

No he dejado de despertar a al-
gunos de vosotros a la importancia
de lo que he expuesto: que una
Nueva Raza está a punto de esta-
blecerse.

Lo que quiero que sepáis **todos**,
lo que he querido que sepáis y
comprendáis todos por este mensa-
je es:

Que los Por-nacer de una Nueva
Raza **ideal** están **prontos** para ir a
ese mundo cuando **vosotros** estéis
prontos para recibirlos.

Que vendrán cuando les prepara-
rés el camino.

Que **están aguardando** a cuer-
pos más puros, a ambiente más pu-
ro, a padres más puros y a más
puro amor.

Que encarnarán **tan pronto como**
estéis puros.

Y que también **vosotros** podéis
entrar en Mi Nueva Raza cuando
luchéis **con firmeza** por una PURE-
ZA **perfecta**.

★

¡ESPERO!

Nosaltres també esperem, amb
candeletes.

—Avui, per Ràdio, no he pogut sentir les Illes Canàries de cap manera.
—Potser fan la muda.

BARCELONA ES BONA...

No caldrà que remarquem un còp més la tòpica frase típica perquè tothom sap, i ara s'ha palesat un cop més a Barcelona, que Barcelona no solament és bona, sinó que es supera cada dia i ha arribat ja a convertir-se en pa de pessic.

Només voldríem dir que ja va fent-se una mica desusat i vell l'aforisme de què «Barcelona és bona si la bossa sona».

Això ho deien els que venien de fora i era veritat quan ho deien mentre anaven venint.

Ara, però, que ja són tots ací, les coses han canviat i encara canviaran més i fins i tot, per no ésser menys, canvia també l'aforisme.

Ara ja no diuen «Barcelona és bona si la bossa sona»... Ara ja tothom ha convint, i els fets ho demostren cada dia, matí, tarda i nit, que «Barcelona és bona si la bomba sona».

La cosa és tan certa, que no volem escriure ni un mot més per convèncer ningú.

ELS SENSE CARNET

Aquests dies mai prou ben llunyans que acaba de viure, si d'això se'n pot dir viure, Barcelona, han estat els feixistes els veritables amos del carrer.

La cosa ha anat així:

Quan hom passava, i és un dir, per qual-sevol dels pocs carrers on no hi havien barricades, uns herois armats fins a les dents l'aturaven i per tant no cal dir que hom no passava.

Aleshores amb bastants mals modos li deien:

—Documentació!

—Hom treia un carnet.

—Això és una m...

I el carnet, tant si era de la C. N. T., com si era de la U. G. T. era inexorablement estriptat.

Només hi havia una mena d'excepcions, i era quan hom no treia cap carnet, perquè no era obrer, ni sindicat, ni antifeixista.

Ah! Aleshores tot eren reverències i disculpes i bones maneres.

—Ho voleu més clar...

ESQUELLOTS

FEU TANCs!

—¿Qui ho ha dit que el poble no hi posa el coll i no treballa i no acata les consignes de la revolució?

—Qui...!?

Al principi de la lluita hom va dir al poble:

—Feu tancs...!

El poble ha callat i ha sabut sofrir en silenci i treballar sense dir res, ni fer el tífa i quan hom ja començava a fer l'ullet i a desconfiar de la laboriositat del poble laboriós, aquest ha fet un va-i-tot i els tancs han sortit.

Una mica tronadets si voleu, perquè són fets a casa, però quants i quants!

N'han arribat a sortir tants de tancs, que hom ha perdut el compte.

N'hi ha hagut per tothom.

Ha estat allò que el poble mateix diu:

—Tants tancs, tants barrets.

I encara ens quedem curts, perquè n'hi havien molts de camuflats.

UN QUE NO HO ENTEN

Aquests dies hem conegut un xino que anava pels carrers de Barcelona i no precisament venent collarets.

L'home, enmig de l'esverament que sentia pels fets inusitats que venia presentant, no feia més que fer preguntes:

—Què passa? Qui s'ha sublevat? Contra qui va la cosa? Contra qui van els trets? Qui els rep i qui respon?

Hom s'entestava a fer-li comprendre que es tractava d'una lluita fratricida.

Ell, però, seguia sense comprendre-ho.

Els espetecs seguien fent: Poum!... Pouum! Poum! I el xino sense acabar-ho d'entendre.

Hom aleshores li aclarí que el POUM és un partit més revolucionari que tots els altres plegats, o més ben dit, dividits.

El xino, però, malgrat que feia veure que es donava per convençut, tenia al fons del fons la impressió de què l'enganyaven, i és clar, com que era xino, aquesta impressió era de què l'enganyaven com un xino.

INDUSTRIES DE GUERRA

Ara s'ha vist ben clar l'idiota que fou aquella campanya portada a cap pels separatistes d'allà dalt i els anti-separatistes d'ací baix contra les indústries de guerra de Catalunya.

—¿Qui ho ha dit que Catalunya no produïa i produïx armes i municions?

—Qui...?

—Apa, home! Apa!

Ara s'ha vist ben clar.

TOTES LES ARMES A LA RERAGUARDA

Hom tornava alegrement del front amb uns pocs dies de permís per a passar-los amb pau i tranquil·litat i bons aliments ací a la reraguarda.

Hom arribava a les primeres cruïlles de la ciutat i veia un bé de déu de trinxeres, cascs d'acer, bombes de mà, fusells, metralladores, morters i canons, i quins canons!

Canons del quinze i mig.

Hom pensava, i no se n'amagava de dir-ho: Això és un front com'cal, i no allò tan migrat i esquitit que venim de deixar allà dalt. I sense poder-ho remeiar li venien unes ganes de quedar-s'hi.

AL DISPENSII!

Amb això dels camuflatges han passat coses molt divertides.

Divendres un seyyor de Manresa, que per cert es deia Francesc, va gosar a treure el nas i hagué d'anar tota l'estona arrambat a les parets.

En girar una cantonada va ensopegar amb un «fratricida» carregat amb una metralladora, un fusell, quatre bombes de mà, una a cada mà, dues pistoles i un paquet de fulles d'afaitar a la butxaca dreta de l'armilla.

El seyyor de Manresa, tot dissimulant que fos de Manesa i que fos seyyor, li va dir:

—Ai, dispensii! Em pensava que era un tanc.

ABR·Y·TAP

ABRE CON FACILIDAD Y CIERRA HERMETICAMENTE TODA BOTELLA CON TAPÓN METÁLICO PIDALO EN TODAS PARTES

Preço detall 95 cts. Apartado 886 Barcelona

Productes Iris - Eléctrica Farré

Fàbrica de pintures Verniços i Esmalts Materials elèctrics i Instal·lacions elèctriques

Corts, 533 - BARCELONA - Tel. 30204

Frontó Txiki - Alai

Plaça Bonsuccès, 1

GRANS PARTITS A RAQUETA PER LES MILLORS JUGADORES DE LA ESPECIALITAT

Frontó Novetats

TOTS ELS DIES GRANDIOSOS PARTITS TARDA I NIT

ELS MILLORS PILOTARIS ESPECIALITATS : PUNTA I PALA

DETALLS PER PROGRAMES

MIL PESSETES

al qui presenti **CAPSULES DE SANDALO** millors que les del Doctor PIZA, de Barcelona, i que curin més aviat totes les malalties urinàries.

QUARANTA CINQ ANYS D'EXIT CREIXENT

Premiades amb Medalles d'or en tantes Exposicions com s'ha presentat. Uniques aprovades i recomanades per les Reials Acadèmies de Barcelona, Mallorca i diverses corporacions científiques, reconegent-li avantatges sobre tots els seus similars.

FARMACIA DEL PI - Plaça del Pi, 6. Barcelona i principals farmàcies d'Espanya i Amèrica Preu 6'50 pessetes

CONSULTORI MEDIC DEL

Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES SÍFILIS I PELL

...

De 11 a 1, i de 5 a 7

Festius de 11 a 1

PREUS ECONÒMICS

Tallers, 29, entressol

FOGONS PER A CAFETERES DE PETROLI O BENZINA

Fogons, Cuines, Làmpares i Fanals per a Casa i Camp.

PILES

Làmpares i Fogons Elèctrics

Casa VIKING

Pintor Fortuny, 1

darrera del solar de "El Siglo" i Banc "Hispano Colonial"

ANIS BLAU

CONYAC

CONYAC

Montplet

Montel

--Hi ha pau per aquestes barracades ?
--No ho sabem. Nosaltres només ens preocupem de la guerra d'aquestes barracades.